

ADAU: AMALIMIZ YÜKSƏK İXTİSASLI MÜTƏXƏSSİSLƏR HAZIRLAMAQDİR

Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı İnstitutu nöinki yüksək ixtisaslı kadr hazırlamalı, həm də respublikada kənd təsərrüfatını daha da inkişaf etdirmək sahəsində elmi tədqiqatların mühüm mərkəzi olmalıdır.

**Heydər ƏLİYEV,
Ümummilli lider.**

Azərbaycan dövlətinin özünü-təsdiq faktına çevrilmiş Heydər Əliyev fenomeni respublikaya rəhbərliyi dövründə möhkəm təməllərə əsaslanaraq fundamental dövlətçilik ənənələri formalaşdırmış, milli müstəqilliyimizi əbədiləşdirmişdir. Yüksək nüfuz, təşkilatçılıq bacarığı, müdriklik, intellektuallıq, milli-mənəvi dəyərləri daim uca tutması, qətiyyətli kimi yüksək və zəngin keyfiyyətlər sayəsində Türk dünyasının fenomeni, abədiyaşar Heydər Əliyevin qurub-yaratdığı azad və müstəqil ölkə yurdu - Azərbaycan bu gün özünün inkişaf dinamikasına və yüksək potensialına görə nöinki Müstəqil Dövlətlər Məkanında, eləcə də dünya səviyyəsində yüksək göstəricilərə malik dövlətlər sırasında öz layiqli yerini tutmuşdur.

Sürətli və davamlı iqtisadi tərəqqi təməli üzərində qurulmuş gənc respublikamız dövlət başçısı cənab İlham Əliyev tərəfindən, bu gün öz inkişaf tempinə görə regionda lider ölkəyə çevrilmişdir. Bu gün Azərbaycanımız hər bir vətəndaşına bu inkişaf özünü qabarıq şəkildə göstərməkdədir. Şeyx Nizami yurdu ulu Gəncədə bu gün sözün əsl mənasında, öz intibah dövrünü yaşayır. Şəhərin gözəl siması, əfsanəvi süni göl, Gəncə çayının sahilində bulvar kompleksləri və orijinal şalələr, gözoxşayan füsunkar fəvvarələr səhərə gələn qonaqların qəlbinə rıqətə gətirir. Analox olmayan Heydər Əliyev park-kompleksində minlərlə bölgə sakinləri buraya axışaraq dincəlir, təbii bələdənə sanki yeni bir ruh qida alır, bu füsunkar gözəlliyi qurub-yaratdığı, onlara gündəlik diqqət və qayğısı üçün ölkə başçısına daim dərin minnətdarlıqlarını bildirirlər.

Şəhərdə fəaliyyət göstərən bütün infrastrukturular yeniləşir, elm, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət ocaqlarında aparılan məqsədyönlü islahatlar və nəhəng layihələr yüksək səviyyədə həllini tapır. Bəli, müasir era sürətlə və dinamik inkişaf edən Azərbaycanda, onun tarixi, fəlsəfi, ədəbiyyatı, mədəniyyəti, incəsənəti, kənd təsərrüfatı kimi mühüm sahələrin inkişafı üçün yeni imkanlar yaratmışdır. Bu imkanlar Azərbaycanın hüquqi islahatlarına, ölkədə siyasi fikir, siyasi sistemlərə iqtisadi-sosial inkişafa - geniş üfurlərə yol açmışdır.

Çox qədim, zəngin və şanlı tarixi ənənələrə malik, müstəqilliyin əsasları məhz burada qoyulan, Xalq Cümhuriyyətinin yerləşdiyi binada fəaliyyət göstərən, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti yaradılan bəri, Avropa təhsilinin və mədəniyyətinin əsas hissəsi olmaqla, özündə klassik universitetin konsepsiyasını, onun tədqiqatlarını və təhsilini təcəssüm etdirmişdir.

Universitetin məramı məhz kamil insan, rəqabətə davamlı şəxsiyyət yetişdirmək, bacarıq və vərdişlər sistemə yiyələnməklə bərabər, həm də sosial ədalət müdafiəsi kimi bir vətəndaş bəxş etməkdir. Bu, sözün əsl mənasında Aqrar Universitetdə özünü təcəssüm etdirir. Belə ki, bu universitet ali məktəblərə örnəkdir. Respublikanın qocaman, zəngin tarixə və ənənələrə malik, yüksək ixtisaslı kənd təsərrüfatı mütəxəssisləri hazırlayan yeganə Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetində də dövlət başçısının diqqət və qayğısı ilə əsaslı yenidənqurma, tikinti-abadlıq işləri aparılmış, professor-müəllim və tələbələr üçün maksimum şərait yaradılmış, müasir tədris avadanlıqları ilə təchizat yaxşılaşdırılmış, tələbələr üçün maksimum şərait yaradılmış, təhsildə şəffaflyq, obyektivlik əsas meyar kimi qəbul olunmuşdur.

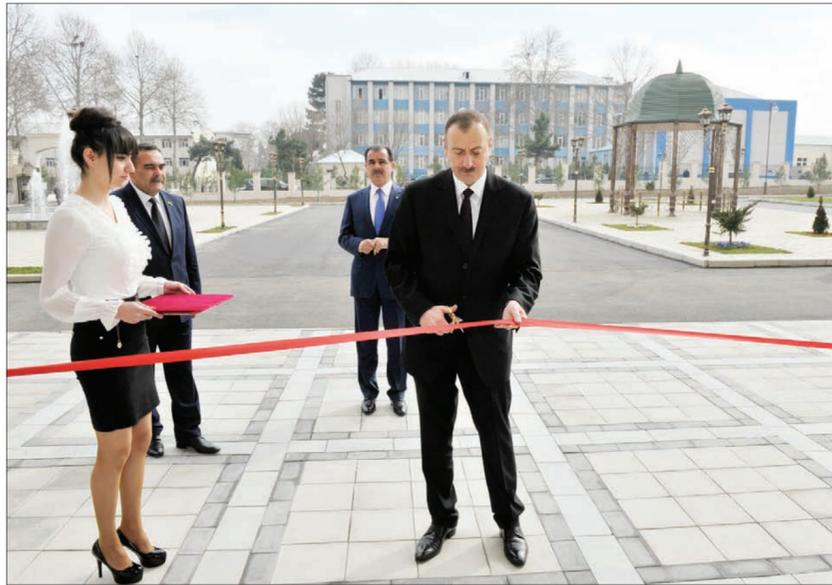
Son 5 ildə universitet rəhbərliyi

öz qətiyyəti, cəsarəti və tələbkərliliklə özünü-təsdiq faktına çevrilmiş Heydər Əliyev fenomeni öz müdrik siyasəti, müdrik nurlu siması, dönməz əqidəsi və tarixi uzaqgörənliyi sayəsində milli dövlətçilik ideyalarının gerçəkləşdirilməsinə, müasir qüdrətli Azərbaycan dövlətinin qurulmasına və xalqımızın müstəqillik arzularına çatmasına nail olmuşdur. Məhz bütün dövrlərdə Heydər Əliyevin abədiyaşar fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan özünün geostrategiyə, iqtisadi və mədəni potensiallarından istifadə edərək, dünyanı ən dinamik inkişaf edən ölkələrindən birinə çevrilmişdir. Bununla belə Heydər Əliyev siyasi məktəbinin layiqli davamçısı, dövlət başçısı İlham Əliyevin uğurlu siyasəti, ölkəmizdə misli görünməmiş qlobal yeniləşmə prosesinin və dinamik təkamülün vüsət alması məmleketimizin daha sürətlə silvil dünyaya inteqrasiya olunmasına tədrih çıxarmışdır.

Azərbaycanın zəngin ənənələrə



malik dörd mindən çox yaşı olan ikinci sənaye və mədəniyyət mərkəzi ulu Gəncədə, Şeyx Nizami yurdunda da aparılan bənzərsiz, sürətli inkişaf göz qabağındadır. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev çox qiymətli kəlamı ilə desək "Şəhərin inkişafı çox sürətlidir, təqdirəlayiqdir". Şəhərin hər bir güşəsi cənnətə çevrilmişdir. Ali təhsil ocaqlarında müasir standartlara uyğun binaların yenidənqurulması, onların lazımı avadanlıqlarla təchiz olunması təhsilin keyfiyyətinə əvəzlənən təsiri göstərməkdədir. Bəli, təhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, müəllimlərin və tələbələrin sosial-məişət problemlərinin yüksək səviyyədə həll olunması prioritet məsələlərdəndir. Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin təhsil və elm inkişafına yönəldilmiş tövsiyə və tapşırıqların rəhbər tutaraq Nazirlər Kabinetinin, Təhsil Nazirliyinin normativ-hüquqi sənədlərinin tələbləri baxımından Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin müvafiq əmrilərinə və sərəncamlarına uyğun öz fəaliyyətini qurmuşdur. Yüksək kadr hazırlığı üçün maddi-texniki bazanın möhkəmləndirilməsi əsas hədəfimiz hesab edilmiş və iri addım-



lar atılmışdır. Bir əsrə yaxın yaşı olan Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetində bakalavriat, magistratura və doktorantura səviyyələrində mütəxəssis hazırlığı aparılır. Onların tədrisi ilə 500-dən çox professor-müəllim çalışır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin aqrar sektora və aqrar təhsilə diqqət və qayğısı sayəsində Universitetin maddi-texniki bazası əhəmiyyətli səviyyədə möhkəmləndirilmiş, tədris korpusları əsaslı təmir olunmuş, yeni korpuslar inşa edilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev 2016-cı il fevralın 17-də həmin üçüncü birinci, ümumilikdə isə Gəncəyə 15-ci səfərində - 2017-ci il noyabrın 10-da isə çoxsaylı sosial-mədəni obyektlərlə yanaşı, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin ikinci "Tələbə evi"nin açılı-

şında da iştirak etmiş, xoş sözlər söyləmiş, universitetin gələcək inkişafı naminə tövsiyələrini və xeyri-duasını vermişdir, bu isə ADAU ailəsinə daha yaxşı işləməyə ruhlandırmışdır. Dünya standartları səviyyəsində inşa edilmiş bu yataqxanalar tələbələrin normal təhsil və asudə vaxtlarının səmərəli istifadə olunması üçün maksimum işləyən tələbə gəncələrə qayğı və diqqət gündən-günə artırılır, onların bəli və bacarıqlarının səmərəli istifadə olunması üçün maksimum işləyən tələbə gəncələrə qayğı və diqqət gündən-günə artırılır, onların bəli və bacarıqlarının səmərəli istifadə olunması üçün maksimum işləyən tələbə gəncələrə qayğı və diqqət gündən-günə artırılır.

Gələcək mütəxəssislər kimi yetişən tələbə gəncələrə qayğı və diqqət gündən-günə artırılır, onların bəli və bacarıqlarının səmərəli istifadə olunması üçün maksimum işləyən tələbə gəncələrə qayğı və diqqət gündən-günə artırılır, onların bəli və bacarıqlarının səmərəli istifadə olunması üçün maksimum işləyən tələbə gəncələrə qayğı və diqqət gündən-günə artırılır. Eyni zamanda onlarda əlavə istedadları ortaya çıxarmaları üçün rəsm əsərlərinin sergisini, inşa müsabiqələrinin keçirilməsi universitetdə son 5 ildə ənənə şəklini almışdır ki, bütün bunlar da onların intellektual səviyyəsinin yüksəldilməsində mühüm rol oynayıb. Tələbələr dövlətin diqqət və qayğısını bariz nümunəsidir ki, bu liden ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin göstərişi əsasında qəbul imtahanlarında 500 və daha çox bal toplayan, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin kənd təsərrüfatı təhsil spektrini əhatə edən "Təhsil və idarəetmənin keyfiyyətini artırmaq" və "Təhsil və idarəetmənin keyfiyyətini artırmaq" nomiasiyalı növbəti sorğu respublikamızda fəaliyyət göstərən 31 universitet arasında avqust-sentyabr aylarında keçirilmiş, ümumilikdə sorğuda 17948 respondent iştirak etmişdir. Sorğuda iştirak edənlərin əksəriyyəti res-

publikanın 5 aparıcı universiteti arasında qiymətləndirmə aparıb. Artıq 2-ci dəfədir ki, Məktəbgushesi.az internet portalında keçirilən sorğuda ADAU ölkədə fəaliyyət göstərən ali məktəblər arasında birinci yere layiq görülüb. Eyni zamanda universitetin xarici ölkələrin tanınmış ali təhsil müəssisələrlə sıx əlaqələri olduğundan tələbələrə həmin universitetlərdə təhsil almaq imkanı da yaratmışdır. Son 5 ildə universitetdə kadr hazırlığı ilə məşğul olan professor-müəllim heyətinin tərkibi cavan, perspektivli və xarici dillə mütəxəssislərinə hesabına əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırılmışdır. 5 mindən artıq tələbəsi olan ADAU-da bu gün Azərbaycan dili yanaşı, 10 ixtisasda rus, 3 ixtisasda isə ingilis dillərində tədris aparılır. Növbəti tədris ilində ingilis dili ixtisaslarının sayına 3-ü də əlavə olunacaqdır. 2013-cü və 2014-cü illərdə kənd təsərrüfatı ixtisasları qrupunda "torpaqşünaslıq və aqrokimya" ixtisasına 30 və 12, "aqronomluq" ixtisasına 3 və 5, "baytarlıq" ixtisasına 24 və 28 nəfər qəbul olunduğu, "zootexniklik" ixtisasına isə 1 nəfər belə qəbul olunmadığı halda, növbəti illərdə bu və digər kənd təsərrüfatı ixtisaslarının plan yerləri 30-90 nəfər olmaqla 100% yerinə yetirilmişdir. 2014-cü ildə "meşəçilik" ixtisasına 1 nəfər qəbul olunduğu, "balıqçılıq və balıqçılıq təsərrüfatı işi" və "su bioehtiyatları və akvabitkilər" ixtisaslarına 1 nəfər belə qəbul olunmadığı halda, növbəti illərdə bu ixtisasların plan yerləri 30-45 nəfər olmaqla 100% yerinə yetirilmişdir. 2013/2014 və 2014/2015-ci tədris illərində qəbul imtahanlarında abituriyentlərin topladıqları ən yüksək bal 400-450 olduğu halda, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018-ci tədris illərində 500-650 arasında bal toplayan universitetdə qəbul olunmuşdur.

Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetində ustad dərslərinə də ciddi önəm verilir. ABŞ-ın İllinoys Universitetinin professoru, ADAU-nun fəxri doktoru Məmməd Babadoost tərəfindən nəzəri və praktik formada keçirilən dərslərə aqronomluq fakültəsinin tələbələri, magistrantları, gənc müəllimlər, dosent və professorlar iştirak etmişlər. M.Babadoost aqrar sahədə çalışan alimlərin, fermerlərin, torpaq mülkiyyətçilərinin və iş adamlarının iştirakı ilə işgüzar seminar-

müsavirə də keçirib. Seminar-müsavirə Tərtər, Samux, Goranboy, Şəmkir, Göygöl, Daşkəsən, Qazax və Tovuz rayonlarında 40 nəfərdən artıq fermer, torpaq mülkiyyətçisi və iş adamları iştirak edib. Böyük əhəmiyyət kəsb edən ustad dərslərini Türkiyəli professor Dilarə xanım Saltıq, AMEA Genetik Ehtiyatları İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə doktoru Eldar Mustafayev də aparmışlar. Fevral və mart aylarında "ADAU-nu tanıyaq" layihəsi çərçivəsində peşayönümü məqsədilə Gəncenin 40, Göygöl rayonunun 8, Samux rayonunun 4 orta məktəbinin buraxılış sinif şagirdləri öz müəllimləri və ADAU-nun məsul işçilərinin müşayiəti ilə Universitetə məxsus avtobuslarla maddi-texniki baza ilə tanış olmuş, professor-müəllim heyəti ilə görüşlər keçirmişlər ki, bu da onlarda universitet haqqında xoş təəssürat yaratmışdır. Bundan başqa universitetin əməkdaşları peşayönümü məqsədilə respublikanın rayonlarına eزام edilmiş, ADAU haqqında tanıtım filmini və bukletləri məktəblərdə nümayiş etdirmiş, məzmunlu görüşlər keçirmişlər. Bu gün universitetdə tələbələrin innovativ ideyalarının dəstəklənməsi üçün yaradılmış yeni təsisatlar, o cümlədən aqrobiznes inkubasiya mərkə-

zi, aqrokimya, toxumçuluq, qapalı və açıq balıqçılıq, kənd təsərrüfatı maşınlarının intellektual idarə edilməsi laboratoriyaları, quşçuluq, bildirçin, süni mayalanma tədris mərkəzləri, maşın-traktor parkı, heyvandarlıq kompleksi, bitki və baytarlıq klinikaları, patoloji anatomiya muzeyi-auditoriyası tələbələrimizin innovativ ideyalarını, startap layihələrinin həyata keçirilməsinə münbit şərait yaratmışdır.

Bu gün Universitet dünyanın 20-dən çox ölkəsinin 60-dan artıq universiteti ilə, eyni zamanda aqrar sahə ilə əlaqəli müxtəlif təşkilat və birliklərlə ikitərəfli münasibətdədir. Bunlar ABŞ, Almaniya, Türkiyə, Rusiya, Qazaxıstan, Çin, Polşa, İtaliya, Norveç, Macarıstan, Sloveniya, Çexiya və sair kimi ölkələrin aparıcı aqrar universitetləridir. Son 5 ildə yüzlərlə müəllim və tələbə təhsil almaq, təcrübə keçmək, dərslər, seminarlarda iştirak etmək və ikitərəfli əlaqələrin qurulması məqsədi ilə dünyanın müxtəlif ölkələrinin aparıcı universitetlərinə göndərilmişdir. Universitetdə dövrün tələbi olan fermerlərlə əlaqə ənənə şəklini almış və prioritet məsələlərdəndir. Bu baxımdan təkcə bu il - 2018-ci ilin 18 yanvar tarixində universitetdə respublikanın müxtəlif rayonlarından olan çoxsaylı fermerlərin iştirakı ilə "Gülbəxan bitkisinin becərilmə texnologiyası", 26 yanvar tarixində "Bağçılıqın aktual problemləri", 6 fevral tarixində "İribuynuzlu mal-qaranın bəslənməsi", 13 fevral tarixində "Quşların bəslənməsi" və 06 mart tarixində "Aqrar sahədə yüksək məhsuldar maşınlar kompleksindən səmərəli istifadə" mövzularında elmi-praktik seminarlar keçirilmişdir ki, bu da aqrar sahə ilə məşğul olan fermerlərə, torpaq mülkiyyətçilərinə və iş adamlarına aqrar sahədə dövlət dəstəyinin və daha yüksək məhsuldarlığa nail olma üçün elm adamlarının tövsiyələrinin zəruriliyini diqqətə çatdırmışlar. Samux, Goranboy, Tərtər,

rizə tədbirləri, istixana şəraitində tərəvəz bitkilərinin becərilmə texnologiyası, tərəvəz bitkilərinin xəstəlik və zərərvericiləri, onlara qarşı mübarizə tədbirləri mövzularında ADAU alimlərinin məruzələri dinlənmişdir. Onu xüsusilə demək yerinə düşərdi ki, Texniki mexanika və qrafika kafedrasının müdiri, texnika üzrə fəlsəfə doktoru Şahlar Babayev pambıq əkinində səpin normasına 4 dəfə qənaət edən və toxumlarda heç bir zədələnmə yaratmayan yüksək iqtisadi səmərəyə malik iki qurğu - mini zavod ixtirə edib ki, bu qurğuların respublika miqyasında tətbiqinə nail olunarsa "ağ qızıl" sahələrimizi Türkiyə və Hindistandan kiloqramı 6 manata gətirilən və hər hektara 80 kiloqram səpin çiyidi lazım olan toxumlarla deyil, ölkəmizin yerli iqlim şəraitinə uyğun, maya dəyəri 50-60 qəpik olan və hər hektara 18-20 kiloqram tələb olunan toxumlarla təmin etmək mümkündür.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə universitetdə açıqlıq xəstəliklərlə bağlı təqdimat keçirilib. Təqdimatda müəllim və tələbələr ilə birgə açıqlıq məşğul olan iş adamları da iştirak edib. Təqdimatı Türkiyənin Bursa şəhərindəki Uludağ Universitetinin professoru, doktor Levent Aydın edib, açıqlıqda xəstəliklərlə bağlı iştirakçılara geniş və elmi məlumatlar vermişdir ki, bu da fermerlərə olduqca əhəmiyyətlidir.

Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin (ADAU) rektorluğu və professor-müəllim heyəti fermerlərlə müşavirələr, elmi-praktik konfranslar və seminarlar təkcə təhsil müəssisəsində keçirir, onlar vaxtaşırı rayonlarda olur, bu cür tədbirləri yerlərdə də reallaşdırırlar. Zaqatala, Quba, Şəmkir, Tərtər və digər rayonlardan sonra professor-müəllim heyəti martın 9-da Göyçayda olmuşlar. Onu xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, Göyçay Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Mehdi Səlimzadə Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin rektorunun adına ünvanlandığı 21 fevral 2018-ci il tarixli, 54 nömrəli məktubunda rayonun taxılçılıq, meyvəçilik və istixana şəraitində yetişən torpaq mülkiyyətçilərinin və fermerlərin ADAU alimlərinin məsləhətlərinə ehtiyac olduğunu bildirdi. Məktuba cavab olaraq təhsil müəssisəsinin alimləri növbəti müşavirəni Göyçay rayonunda keçirib. Alimlər əvvəlcə rayonun təsərrüfatına baş çəkib, mövcud vəziyyətlə tanış olublar. Taxıl sahələrində, meyvə bağlarında, istixanalarda və çəkilliklərdə vətəndaşlarla tanış olan alimlər torpaq mülkiyyətçilərinə hər sahədə tövsiyə və təlimatlarını bildirdilər. Sonra rayon mərkəzində fermerlərin iştirakı ilə seminar-müşavirə məsələsi. Seminar-müşavirədə meyvə bağlarında mövcud problemlər və onların həlli yolları, meyvə və tərəvəz bitkilərinin xəstəlik və zərərvericiləri, onlara qarşı mübarizə, taxıl sahələrində aqrotexniki tədbirlərin təqvi, taxılın xəstəlik və zərərvericiləri, onlara qarşı mübarizə üsulları, istixana şəraitində tərəvəz bitkilərinin becərilmə texnologiyası mövzularında ADAU alimlərinin məruzələri, habelə baramaçılıq mövzusunda Göyçay rayon Kənd Təsərrüfatı idarəsi rəisinin məruzəsi maraqla dinlənildi.

Göründüyü kimi Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti Cənubi Qafqazda aqrar elminin yenidən qurulmasında çox mühüm işlər görmüş və görməkdədir. Universitetin alimləri, gənc tədqiqatçıları və kreativ tələbələri bir sıra milli və beynəlxalq elmi nailiyyətlər qazanmışlar. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının, Avropa elmi təşkilatlarının və başqa beynəlxalq təşkilatların alimləri tərəfindən universitetin nailiyyətləri yüksək qiymətləndirilmişdir. Respublika Prezidenti cənab İlham Əliyevin ölkədə təhsilə göstərdiyi maksimum diqqət və qayğı bizi daim irəliyə, novatorluğa, yeni-yeni nailiyyətlər qazanmağa sövq edir.

Zabit XƏLİLOV,
"Respublika".

